

ON ONHYO à ERETADZO

Komèdiya in dou tablô

Pèrchenâdzo

Médé	vîye dzoûno	79	an
Jéni	cha chèrvinta	55	an
Colin	névâ à Médé	52	an
Mélani	nyfthe "	50	an
Alexis	Carret, notéro	30	an
Jèrikô	makinyon	50	an

L'afére chépâchè din on velâdzo de la Grevire, le fûri. Dzin, mâbyo è j'âyon dou payf.

*Premi Tablô

Scène 1

Mélani è Jéni

Mélani (on panèrè ou bré, in vouitin è in karèchin l'ârtse-ban)
Ma mouja, Jéni, kemin oudri bin din nothon sâlon, chi
bî trô, avu chi gârda-roba !

Jéni Krèyo prâ ! L'è di bî moûbyo ! E, in boun'étha '.

Mélani Men'omo k'âmè tan lè j'antikitâ !

Jéni (chè lèvè è vâ vè l'ârtse-ban) E puo che vin chindike !..

Ch'è ke, l'è kapâbyo, Fri dolin .

Mélani (pâ tan chur) O, te châ, no li tînyin pâ. Chin no j'in
bayèrè di-j'in'noyichè .

Jéni (po fère in gréyf) Vouèh ! L'è di j'in'noyichè ke chè
chè réfoujon pâ ! Chuto kan on n'è pâ kapâbyo .

Mélani (byochya) Merci bin dou kompyumin !

Jéni (in'noya, la mâtè vè la trâbya è la fâ a actâ) Djyo pâ chin
po ten'omo: l'è à la hâtchyâ, li.

Mélani (achtâye) Te pou dre! N'in d'a pâ yon à li betâ-dèvan.

Jéni { in ch'achtin) Médé le châ prou dre .
~~Mélani~~

Mélani (kontinta) L'onhyo ? L'è veré ? Mè krèyé ke tinyi pâ-à

Colin, mè.

Jéni Pâ è Colin ? Kri tè pî ! L'è pe malin tchyè chin, Médé !

Mélani (in chè touajin dè rire) Te vi chin ? Colin chindike ?
Tchyinta rijârda !

Jéni Oh! n'in fan dè to boû .

Mélani Ma, pâ onko dè chi ! dou paryè ? L'è djiyucht'adri bon po
on mandzo dè pâla d'éthråbyo. Colin chindike ? Cha fèna n'in
vâlèri d'prgouè. Ha grôcha borba? fèna dè chindike ? Jorche
Maryâ !

Jéni Pâ dè richka ! Médé di ke l'è ten'omo ke le vindrè. Amè bin
Colin, bin chur, l'è chon poûpre nèvâ...

Mélani (trichta) Bin vouè, ou yu ke men'omo l'è chon nèvâ tchyè
pèr aliyanthe.

Jéni Pouârtè rin ! Médé amè mî ten'omo. La prâva l'è ke li a promè
cha bal'ârtse è chon bî gârda roba (l è mothrè) pâpe tâ
tchyè yè, onko.

Mélani (chè lèvé,) va è l'ârtse, rôdè outoua in rijolin) Tchyinta
tsanthe ! Fridolin k'amè tan lè j'antikità ! (In pochyin)
Ma, l'onhyo tsandzè tan chovin d'idé..... N'a rin mé dè mèmò-
uè, te komprin: l'a lîji d'oubyâ cha promècha. Chè ke pou
onko vivre bin di j'an....

Jéni Ma, chu adi inke, mè, hein: mè bayo à chyin, te châ ke=~~tâye~~=
tinyo por vo (Mélani rè vin) ~~Dijet~~ D'èyèû, l'onhyo l'a to
doulon de ke chôn bî gârda-roba è cha balârtse cheran po hou

ke l'achichtèran.... Adon ? Nekoué l'è ke l'achichtèrè ?

L'è nè Colin, nè cha fèna: l'è tè.

Mèlani (in tsejin achtâye,) impontâye) Ma nè, l'è tè, Jéni. Adon chin fâ.....

Jéni Vouè ma, tè l'è mè, chan ! Di vîyè bounè miyè kemin no duvè !

Mèlani Ah ! l'amihyâ l'è on trèjouâ, on pou achurâ dre ! Chin tè, Colin cheri pâ mèyâ tchyè po mè fruchtrâ. On le konyè !

Jéni E cha fèna !

Mèlani L'è onko mindra tchyè li. Na dzalâja !

Jéni Van bin inthimbyo, Colin è li.

Mèlani On fyê temon !

Jéni E lou duvè mârè dè bouébo... Tchyinta danahyon ! Fâ bî kan vinyon pèr'inke ! L'an lè krâpyè chu to, le nâ din to, chè van fetchyf pèrto. L'é djoyémé-je jou yu di j'infan ache mô l'alèvâ.

Mèlani Alèvâ ? In'nourè, vouè. Chin di bouébo dè chindike ? Li ari dè tchyè pèdre la fouâ !

Jéni Ou yu ke lè tchyô, adon , chin, vouè ! Tîron to de la pâ dè lou chènnya.

Mèlani (Byochya) Dè lou dona achebin, échpèro. On a dou cavi vivre; On è pâ di Colin ! (on intin de la chète) Ma... tchyè k'on intin ?

Jéni Vouèh: l'è rin .

S C E N E 11

Mèlani, Jéni, Médé

Médé (in intrin du l'othô) Bon! Mèlani !

Mèlani (va vèr li in fajin la grahyâja ô Bondzoua , onhyo , kemin vo va adi ?

Médé To dè dâ, kan on a 79 an.....

Mélani Djyémé on lè vo bayèrè. Vo vo portadè kemin on pon nâ.

Médé Di pe chyâ kemin on viye pon .

Mélani Oh !.....

Médé Kemin ~~pe~~ le pon dè Tûji: li l'è dèje têra l'ivouè.....

è mè djyora dèje têra.....

Mélani Alâdè adi!Vo no j'intêrèrè.

Mé dé Atindin adi po vère .

Mélani (in fajin la chufijinta) Ma vouè !Djuchto + Atindin po po vère. (on momin) A propou, onhyo, amâdè vo adi lè j'â ?

Médé (in vouitin le panèrè) Krèyo prâ ! Ah! I rèkonyecho le panèrè (in le dékrouvin) L'è di bî ! Ma t'im trû bouna dzin, t'è fô pâ t'in privâ por mè.

Mélani L'è achurâ ôtchyè tchyè chin ! Mè fâ tan pyji dè lè vo portâ.

Médé (important) E bin, tè rêmârhyo gayâ. Ma ~~te~~ te châ, te n'ari pâ à fère à on ingra.

Mélani Pârlin pâ dè chin , onhyo ! no rèyèrin konto ou boun'an.

Médé E, bin intindu ! Tè bayèri..... (Mélani achoroyè dzoyâja) na bouna dzoûta ou boun'an po tè j'â (Mélani prin on è to kapo).... in atindin le rîchto(Mélani fâ on fôri) Te châ Mélani, mo bî gârda troba è ma bal'ârtse cheron pot tè.(in foyin din cha fata) ma, tchyè é yo fê dè ma pupa ?

Jéni Vo l'avâ pyora. (Mélani vouètè apri pèrto)

Médé (in foyin adi chè fatè) Tchyinta mijére dè rin mé avi dè mémouâre ! Te di ke l'avé pyora ? Pou pâ fithre: l'é onko pâ terî na golâ vouè.

Jéni Kemin , to parè ! Vo-j'i founâ la mitchyî dou patchyè dè taba ke Colin vo j'a portâ la chenan'na pachâ. Dou kroûye taba ke no fâ ti doû à hêrbâ à rindre ~~l'â~~ l'ârma. Din ti lè ka, Colin chè vou pâ rinâ! Tchyinta mônètchyâ dè taba!

Mélani (in trovin la pupa chu le forni) T'inke la, votha pupa, onhyo!

Médé Yô frè-the ?

Mélani Chu le foñni

Médé Chu le forni ?? Chin ke fô topari dèvini ! L'è portan veré, ora ke te le di: l'è mè ke la li avé betâye. M'in rapèlâvo dza pâ mé. L'è afriyâ kemin pèjo la mémouâre. Oh! vu pâ vivre gran tin mé. (in foyin chè fatè) Ma.... è mon taba, tchyè n'in d'é yo fê , ora ? (trèpâjè cha pupa chu la trâbya, dèvan li è chò fro à l'othò)

Jéni (betè bâ chon triko è vouètè aprî) Eh la la ! (à pâ) To le dzoua la mîma ranga ! Kan l'a cha pupa, la ègarâ chon taba, è kan l'a ~~ègarâ chon taba~~ rètrovâ chon taba l'a ègarâ cha pupa !

Médé (in rè vinyin dedin) Di vê, Jéni, aré tho di yâdzo yu mon mon kornè dè taba ?

Jéni Ma fi na (voètè aprî)

Mélani (à Jéni) N'è rin ! (à Médé)Vo j'in vu alâ atsetâ, mè, onhyo Duche à thin munutè chu rè inke (i chò)

Jéni (~~à pâ~~) in lèvin le nâ po vouitchyî fro pè la fenîthra) Ché pâ che no van! On vê ke li a on èretâdzo ou bè: i vôle. (i chò avu le panè di j'â)

S C E N E 111

Médé cholè

Médé (Prin lè papè, N'in betè na foye chu cha pupa è yê l'ôtra)

Oh! ho! Rè on kambriyolâdzo! (in foyin chè fatè)Ma ! Tchy'éyo fi dè ma pupa, ora ?(I foyè è fournè pè la trovâ dèje chi papè Ah !(on momin) Ma.... n'é rin dè taba. E Jéni l'è muchya ché pâ yô. Enfin, tan pi ! Mè rakroûtsèri du midzoua (i tapon) Intrâdè ! (Colin intrè)

S C E N E 1 V

Médé, Colin

Colin Bonjou onhyo !

Médé Bondzoua, bondzoua, Colin . Gayâ novi ! Tchyè vou-the tsêre ?

Colin Vo vînye bayî le bondzoua. Adon , kemin chin vo va the ?

Médé Oudri profû bin.... ch'ôcho dou taba.

Colin Vo j'in pouârto djyuchtamin ! mè chu moujà kè vo j'arâ fournê l'ôtro.

Médé Tchyè nenè ! N'in d'é adi, ma ché pâ yô l'è inkaratâ !

Colin Mênè rin: tinidè adi in atindin. Vo le fâmerê à ma chindâ.

Médé T'i trû galé; ma te châ, Colin, t'ari pâ à fêre à on ingra.

(Jéni intrè) Mon bî gârda -roba è ma bal'ârtse cheron pot tè.

S C E N E V

Médé, Colin è Jéni

Colin Pârlin pâ dè chin, onhyo !

Jéni (à pâ) Chôpyé! Dè tchyè parlâ adon ? (à Médé) Ma fi, travéo pâ vothon taba.

Médé Vouète pâ mé apri: Colin m'in pouârtè djyuchtamin.

Jéni (a pâ) Kadô ~~fff~~ déjintèrèchî.....!

Médé L'è gayâ galé avu mè, Colin. Ma, li pèdrè rin.....

Jéni (a pâ) L'è bin dinche ke kontè !

Médé (in kontinuin, solennel) Mon bî gârda-roba è men'ârtse, in apri dè mè.....

Jéni (~~in li rounyin la parola~~) Ma! vo j'fithè onko pâ mouâ, hé! Chè pou pachâ bin de l'afére, duche lé.

Colin L'è bin chin ke li djo.

Jéni (à Colin) Mè krèyé ke vo j'firâ à la fêre dè Bulo mè, vo.

Colin Na ! L'aré prèchke jou fan d'atsezâ na modze.... ma... chu on bekon à kour dè pathera

Médé T'i à kour dè fin ?

Colin ~~Étiti~~ On an kemin l'a fê ! Ch'on pouéchè ou mintè avi dou tourtè. Ma, l'è fro dè pri. Chin foton dè no pè Bèrna. Ch'on schè di j'otorità à la hêtchyâ....

Jéni Oudrè mî kan vo cheri chindike ? Lè vatsè poron rire.... (i ri

Colin (in rijin dzôno, in la vouitin bin) Rijon dza d'avantho, parè.... Eh vouè, m'intrètinyo inke, mè. A vo rèvère.

Jéni (in fajin di minè) A vo rèvère, Moncheû le chindike (Clin ché) bathâ...

S C E N E VI

Médé, Jéni

Jéni (in rè vinyin du la pouâta, l'è jou akompanyi Colin) Akutâdè, Médé, vo j'îthè libro dè vothon bin, ma vo chédè ke vo j'i promè vothon bî garda -roba è vothern'ârtse à Mèlani.

Médé Mè ????

Jéni Vouè, vo, è pâ pe tâ tchyè pyorintè onko, kan vo j'a portâ di j'â.

Médé (in bouratin din cha pupa) M'a portâ di j'â, Mèlani ???

Jéni ~~Étiti~~ E pu, di bî ! Di to frè; chon râ, à chta chèjon. L'è tota dè kâ, ha pouâra Mèlani: l'è onko jou vo j'apri dou taba.

Médé Colin vin dè m'in portâ.

Jéni (drête) Ouf !!! dè ha mônètchyâ ??? Mèlani vo j'in va atsetâ dou bin mèyâ, chur(in inchichtin) E pu, vo rapèlo ke vo li i promè le bî garda-roba è l'ârtse. Por mè, mè règârdè pâ, bin chur, ma chin ke l'è promè, l'è promè (Médé imprin cha pupa)

Médé (in terin na golâ , chin va vè l'ârtse) intindu, intindu!!! O, l'è gayâ di bî moûbyo.... H'ârtse, l'è jou i konto dè Grevîre. Vouèbe , ha granta balâfra, inke din le tèvi: l'è on kou d'alebârdâ ou konto Michèl.

Jéni Vo krêdè ???

Médé Chèrténamin ! Mon père-gran le m'a tot'èvi je jou de.

Jé ni Vo krêdè ke h'artse l'è dinche viye ???

Médé Hô! Chin l'è dou viyo, dou fro delé viyo!! E dou cholido !N'in fan rin mé dinche. L'è pà dè ha mènètchyâ dè pyèkâ kemin fan ou dzoua d'ora: l'è dou pur kotchys. Le garda -roba achehân l'è jou à la dona dè mon rire père -gran, chi garda-roba . Irè jou on Dzojon Kachételâ d'Erbîvouè ke l'avi fê. On attistè. Hâ !'n'in d'a rin mé, dè paryè, din la Grevîre, ou dzoua d'ora. Tè bayo bin le dèfi dè trovâ on ache bî moûbyo du La Rotse à Montbovon (i tirè na golâ)

Jéni Vo krêdè ???

Médé Chèrténamin !

Jéni (in whè verin in delé è in tuchin) Ouf ! Tchyin kroûye taba!

S C E N E . V 11

Médé, Jéni, Mélani

Mélani (arouvè à gran chò) Inke dou taba ! (Inle dejin, chachoupè è bayè le toua, lè katre fê in l'è, ma chin pyèkâ dè tini chon kornè dè taba, kemin le chudâ dè Mora cha brantse dè tiyo. Chè rè lèvé tot'èkafoudjya, è vè l'onhyo in trin dè torayî Ma... vo j'i rè trovâ vothon taba ??? Mè ke l'é korè à chò vo j'in d'atsetâ.

Jéni Ma, l'è Colin ke vin dè li in portâ, dèvena vè ! Ouf ! (i tuchè. Pu, in vouitin lè kornè à Mélani) ah! Chin adon/vouè! dou taba-thé. Chin po fére à chintre bon pè le pèyo. L'è pà de l'impojèna krêchyin kemân chi bleu, inke .

Médé L'è èchtra bon, chi bleu.

Jéni Bin chur, vo j'i la gardjyèta blindâye, vo. Li a dè tchyè li pèlâ, din ka founère.

Médé E bin, oudri founâ fro, bon !

Jéni Pèrdjyi ! por atrapà on byèchon !

Médé Tchyè nenè. Fà bon. On bî dzoua dè fûri dinche . (i ch8)

S C E N E VIII

Mélani, Jéni

Jéni Ah ! di vè, Mélani, l'onhyo vin dè promètre chon bî garda-roba è chen'ärtse à Colin.

Mélani (achomâye)/ø Bon ! Ma kan, chin ???

Jéni Du tin ke t'frè ou taba.

Mélani Mankâvè rin mé tchyè chin ! du tin k'on rickè dè chachomâ por li onko ! Inke la rèkompincha !

Jéni Colin l'a apèchu ke t'frè inke, te komprin. chin fà ke l'è arouvâ, vè vè! Avu on kornè dè ha mônètchya dè taba bleu, bin intindu. L'onhyo frè i j'andzè! E li promè chè bî mabyo. On kou dè pye, pèrdjyi.

Mélani Ke vinyi onko dè le mè promètre, à mè portan !

Jéni L'è bin chin ke l'i é de, en kou ke Colin l'è jou lèvi.

Mélani Tchyè ke t'a rèpondu ???

Jéni Ch'in rapèlâvè dza pâ mé ! Te châ kemin l'è : n'a rin mé dè mèmouâre... fro po lè vîyè ronyè dè thinkant'an in èrè. Po chin, adon, l'a on karnè...!M'a kotâ po le thinkantchyîme yâdzo ke h'ärtse l'è jou i konto dè grevfire, è ke l'avi jou on kou d'alebârda dou konto Michèl .

Mélani (in moujin à ôtra tsoûja)Nekoué, chin, l'onhyo ???

Jéni Ma na, to parè ! L'ärtse.

Mélani Ah! vouè, toka ! tchyè ke djyo inke , mè ?Iro in trin dè moujà kemin fère po lè j'avè: Fridolin k'amè tan hou vîye j'afère !

Jéni Li a tchyè on moyin: tâtchyî dè fère à tèchtâ l'onhyo.

Mélani Bin!!! Cheri djyuchto bon po to fréjà. Te le konyè •

Jéni Léche mè rintchyè fére : I ché kemin le fô menâ (importante)
E pu, li a trint'an ke chu à mètre ché, l'é achebin mon mo
à dre, ou tchyè ? Te vi chin? hou bî moûbyo vê Colin ???
avu cha fèna ke l'è na mônèta,....ma na mônèta.... è ché duvè
màrè dè bouébo ke chon di brîje.fê !Cheran achtou à bin,hou
vîye moûbyo. Ou yu ke vêr tè, adon vouê!

Mélani (in ché gonhyin le dzéfro)Ah! po chin, on a de l'èdukachyon.
On n'è pâ jou doû j'an pè chu lè j'aleman po rin ! Chin por
aprinde lè balè manèrè ! Po poutchyf, n'in d'a rin kemin là !
On lètsèri bâ inke bâ dè chin ke l'è poupro !

Jéni Djyuchtamin ! E pu, kan ten'omo cherè chândike, oudron tèru-
-byamin bin din vothon sâlon, avu vothon kanapé rodzo è vothon
bî fôtèye vè.

Mélani Krégyo prâ ! E pu, Fridolin èmè tan kou vîye j'afére !
Ma te konyè Colin: farè to po lè ché fére à tèchtâ .

Jéni L'è bin chin ke krin 'nyo. (on momin)Châ-tho chin ke fudri
fére ? Fudri télèfonâ ou notéro dè pachâ vè l'onhyo. Te li
kontè pâ le fin mo , bin chur ; te li di rintchyè ke l'onhyo
l'a fan d'arandjyî ché j'afére du tin ke l'è adi in chindâ....

Mélani Vouê ma adone che l'onhyo ché.....

Jéni (chin la léchi fourni)Va rintchyè télèfonâ ou notéro Karret,
tè djyo, è pu léche mè fére.

Mélani (on bokon intrè doû) Ma... kan fô li dre dè vinyi ?

Jéni Pâ dè h8 bî dzoua, bin chur!!! Colin pori pâ mankâ tchyè dè
le chavê: cha fèna làè à pyan ou djyintsè po vèrè nekoué pâchè.

Mélani L'a bin dè tchyè ché mothrà! L'è tan bala....! Vouê== ma....
Te krê ke l'è pâ on bokon richkâ ???

Jéni (dèchidâye) Va ! i rèpondo dou rîchto.

Mélani Bon ! Ma adon i konto chu tè, te châ....

Jéni Ma vouê, ma vouê, va pî trantchyilamin: mè bayo a chyin :
vu pâ ke mothè bî moûbyo alichan vè hou brîje-fê dè Colin.

Mélani (in chéychin à l'oth8)E Fridolin k'è mè tan.....

S C E N E 1X

Jéni cholèta

Jéni (in chè frotin lè man dè benéje) Va bin, l'aféreb l'è ou cha!
Li a rin mé tchyè à intrèprindre Médé (on momin) On chè pou
onko pâ in tini dè rire, kan on vè kemin chè dèmènon ti doû,
Mélani è Colin. On deri pâ ke li lè pyin dè rematisse, è Mélani
dè ni d'agacjhe!!! Ché, pâ che fudron !!! (on momin, Ch'achfite)
Na, cheri portan pâ dgyuchto ke chi Colin ke lè j'èchè.....
Po kotchyè patchyè dè kroûye taba ke li pouârtè du chat'in
katouârdzè..... è onko dgyémé tchyè kan vè ke Mélani l'è inke
avu chon panèrè dè j'â. L'è o ke vouêtètchyè chen'intèrè. Ou yu
ke Mélani, li, l'â ou mintè dou kâ.

S C E N E X

Médé, Jéni

Médé (in rè vinyin dedin to redjyè) Tchyin galé chelâ ke fâ to
pari fro ! Vo vin di j'in'non dè fére on toua.

Jéni E che vo ~~ffiffiffi~~ j'alichâ byi le bondzoua à vothon koujin
Polite?Cheri chur gayâ benéje dè vo vère.

Médé Pâ vouè, chinto trû ma roûtha dè rematisse. No charan proû
avi de la pyodze....

Jéni Ma nè : no j'an rin dè pyodze po le momin: le pu dou mohyî
vou le bî tin, lè ryondènè achebin(na voufba)Ma, chin ke li è
a, le vo vu proû dre, mè: li a ke vo j'i chaptant'è nov'an,
è ke kan bin vo vo portâdè gayâ bin, l'âdzo li è.....

Médé O, vu pâ fére na granta ya mé.....D'èyeû , mè fâ pâ bin=~~ffiffiffi~~
kemin: chu prêt, è ti mè j'afére chon rèyâ du l'an pachâ.

Jéni Vo j'i to pari bin moujâ , dè fére vothon tèchtèmin: chin vo
j'avouèri à tsavon: vo vo j'fithè dgyémé ache bin portâ tchyè
du adon.

Médé I l'è ke mè chu gayà bin trovà $\frac{1}{2}$ Chi notére Karret l'è on charman patron: l'a bî fithredzouno : i konyèchen'afére. L'avé fi dou chér vucho avu cho chènaya in katouârdzè. N'in d'é vouèrdà on fèrmo bon chovini.....

Jéni Ch'fro ko vo, mè, li a onkor on afére ke betèré in ouâdre...

Médé Tchye ????
~~~~~~~~~

Jéni E bin, vo j'i inke di bî moûbyo.....

Médé (chin ka léchi alà pe yin) Chi garda-roba è h'ärtse ? L'è jou i konto dè Grevire , h'ärtse. Irè din la tsampra à la bala Iutsa(in alin prî dè l'ärtse)Vouête, inke ha granta balâfra din le tèvi: l'è on kou d'albârda ke....

Jéni (in li kopin le chubyè) Bin vouê.....

Médé (in kontinuin) E chi garda -roba, l'è Dzojon Kachtelâ d'Erbivouè.....

Jéni (mime djuu) Ché prâ

Médé (in rè vinyin ch'achtâ) M'in d'an dza je jou prèjintâ di bî pri. Ma, li tînyo,: ne chudron pâ du che, tan ke vèkethri. Apri, è bin, cheron po chi dè mè nèvâ ou ha dè mè nyîthè ke m'achichtèrè.

Jéni Vo j'i cent yâdzo réjon. Ma, intrè-no, i travé ke l'è à Mèlani ke vinyon: L'è tan devouâye. D'èyeâ, vo lè li i promè

Médé A vouê ?????

Jéni (ch'achîtè, tota redjyèta, Médé achebin)Ah! a propoâ, le notére Karret , l'è din le ka dè vo vini trovà on dè chtou dzoua.

Médé Bon...!

Jéni Vo vo j'in rapèlâdè, l'è li ke vo j'a arandjyî vothè j'afére l'an pachâ kan vo j'îthè jou arèthâ....

Médé Bin vouê, l'è fi dou chèrvuchâ avu chon chènaya in katouârdmè..

Jéni Djyuchtamin ! ... e pu, l'è li ke vo j'a arandjyî vothè j'afére... Ch'fro ko vo, mè chédè vo chin ke faré ?.... .. Profitèré dè cha vijita.... por apèdjyî na ligne à mon tèchtèmin è bayèré le bî garda-roba è la bal'ärtse à Mèlani.

Médé Fudrè chin vèrè.... (Chè lèwè, vouètè l'ärtse) Mèlani l'è
proû bouna dzin, fò pà dre.....è ...Colin achebin. Ch'aré pà
por tchyè mè pyindre dè lã (on bokon byochi) Ma, chu pà
onko mouâ, hé !

Jéni (énèrvaye)Nekoué vo pârlè dè chin ???

Médé (énèrvâ) Tè, ora bon ! On deri rintchyè ke chu ou bè :
te mè vudré forhyî à tèchtâ to mon bin vouè....

Jéni Te ché, ora ! D'abôre, nekoué vo pârlè dè to vothon bin ?
On viye garda-roba dzirenâ, è na viye ärtse ke datè du ha
à Noé....

Médé (indinyî) Tchye ???? di bî moûbyp dinche? On ärtse ke l'a
apartunu ..i konto dè Grevîre. Mon père-gran le m'a tot'èvi
je jou de. D'èyeû, te vè, ha granta balâfra, inke , din le
tèvi, l'è le konto Michèl ke....

Jéni (in li kopin le chubyè) Ma vouè ! Vo le m'i de trè yâdzo
du li a djyî munutè . Ma, enfin, djyuchtamin, puchke l'è
di tan bî moûbyo....

Médé (in l'arèthin)E li tînyo mè à hou doû moûbyo. Lè vu pà
vère tsêre intrè lè man dè n'impouârtè koué....

Jéni Djyuchtamin ! l'è bin po chin ke vudré vo rèparmâ na kroûye
chorèprècha...in 'apri dè vo, bin intindu. Puchke vo voli
tan pà ke hou bî moûbyo tsejichan intrè lè man dè n'impouârtè
koué, vo fò pévère lè j'afère dè vothon vâkèchin . Kan vo
cheri mouâ, vo j'ari rin mé à dre....

Médé (énèrvâ,)in chè dèmenin è in chè promenin)Ma, po le momin
onko adi pà mouâ, hé !!!

Jéni (énèrvaye) Tan mi...D'èyeû, po chin ke mè mènè à mè.....

Médé Ah ? tè mènè rin ke ché mouâ ou pà???

Jéni (agachya dè pà fître komprècha)Ma, i djyo pà chin. I djyo
to chimpyamin ke mè mènè rin yô vothè moûbyo alichan. L'è
tout comme pà nè ke lè j'èrtèri....

- Médé (in komprenyin to dè travê) Adon pèchke l'è pà tè ke te lè
j'èretèri, tè mènè rin dè lè vère ~~tsère~~ tsère vè di brîje-fè ??
- Jéni L'è pà à mè ke mè mènè rin, lè a vo !
- Médé (in protèchtin)Hein ???? à mè ????
- Jéni (fèrma) Vouè, à vo. La pràva, l'è ke vo voli rin fère po
lou j'achurà on chò konvenàbyo(in pyoratsin) Ah! hou pouè
moûbyo! Kan i moujo ke richkon dè tsère vè Colin!!! (nèta)
Chédè vo pî bin chin ke n'in faron, chè duvè routhè dè bouébo?
L'aron rin dè pe prèchè tchyè dè li markà lou nom dèchu avu
lou kutf , kemin l'an fi che, chu la pouàrta de la kampina,
à rèchèpè...è chu la fohda dè chi tan bî dzoune perè ke vo
j'avà intà mîmo, dèvant'an, ou fon dou dzordi. L'a krèvâ, d'èyet
Gràtèron làvi lè pîthè raportâyè po lou dèmorâ. Di bouébo, tchè
tchyè! L'an le djiàbyo ou bè di dè. Enfin.... vo l'ari volu.
na bal'artse dinche.... ke l'è jou ou konto dè Grevîre. L'è
to pari fotin!
- Médé Ma, nekoué tè di ke mon bî garda-roba è men'artse cheron po
Colin ???
- Jéni Ora bon, vo: pà pe tà tchyè pyorâ kan Colin l'è vunû.
- Médé Kemin? Colinl'è jou inke ?
- Jéni Ma vouè; vo j'a portâ dè chi ni dè taba bleu. Chu djiyora à
mè dèmandâ che l'a pà fan dè vo j'impojenâ, avu ha mènètchyâ...
- Médé L'è dou tom bon, chi taba bleu....
- Jéni Bon por li, vouè... Enfin, fâ de la fougère , chin mō, impè-
chtè to pè inke, l'è to chin ke n'in fè (on momin) Ma, mè
vo djiyo ke che vo voli vère vothè moûbyo in putha dè pou dè
tin, vo j'i tchyè à lè tèchtâ à Colin: Chè goui lè volon
dza betâ à bin. On lè konyè!Kan vînyon lou trîná pèr'inke,
mè fè to lè tin lè vèyf kemin on tsa vèyè na rata. N'in d'an-
the à verotâ ou toua dè chi bî garda-roba !
- Médé Le trâvon bî, ora bon. Oh! l'è gayâ on bî.... N'in d'a pà
on paryè du La Rotse à Monbovon, t'i chur. L'è jou fè pè
Dzoujon Kachtelâ d'Erbivouè, po la dona dè ma mèrè-gran....
(rire)

Jéni Ché prâ

Médé L'a pâ pèrdu le nâ . L'è dou cholido !

Atindè rin tchyè ke chi intrè lè man i goui_à Colin: cherè
achtou..... (taponà la pouâta) Intrèdè !

S C E N E X I

Colin

Médé, Jéni, Colin

Colin (in bala blouse bleûve) Bondzoua, onhyo. A vo Jéni .

Médé è Jéni (inthimbyo) B ondzoua , bondzoua .

Médé Ora bon! Gayâ novi !

Jéni L'è jou inke li a tchyè na vouèrbèta.

Colin Ma vouè, onhyo: Vo j'è portâ on patchyè dè taba.

Médé Ah! vouè, bougre d'in'methâ ke chu! Ah! ha mèmouâre! N'in d'è
ma rin mé, Oh! vu pâ fère na granta ya mé. Tan ni !

Jéni Te ché ke va rèkeminhyi! Konyecho la ranga(prin lèvi chè
j'afère po chèyi à l'othè.

S C E N E X I I

Médé, Colin

Colin Ma tchyè nenè , onhyo: vo vo portâdè èchtra bin. Vinyé
djoyuchtamin vo j'invità à fère on toua avu mè à la fère
dè Bulò, in oto.

Médé Ah! l'è la fère? Tchyin dzoua chin no, vouè ?

Colin Dedzâ. L'è djoyuchtamin kotchyè komichyon à fère pè Bulò.
Vo pori profitâ po fère vothè pàtchye i kapuchin..... li
a djoyuchtamin on fère ke konffichè tan bin lè j'omo.....

Médé Apri to, portchye pâ ? Kan modin -no ?

Colin Kan vo cheri prè.

Médé Bon ! (in chè vouitin on bokon) Ché prof alâ à Bulò dinche
ou tchyè ?

Colin Ma! gayâ bin: l'è to prî.

Médé E bin , in route !

Colin In route (ou momin ke châyon, arouvè Jéni)

S C E N E XIII

Médé, Colin, Jéni

Jéni (in intrin) Ma!!! Yô alâdè vo dinche ???

Colin (on bokon imbarachî)...e...e...e...fêre on piti toua avu l'onhyo.....

Médé (to fyêê redjyè) I vé à la fêre dè Bulp avu Colin

Jéni (tot'êthenâye) Hin??? à la fêre????

Médé In oto

Jéni (in mouajin la tchyètola) E pu adon, vo déjà pyerântè ke vo li alâvâ pâ, vo, Colin; Ke vo j'êthâ à kour dè pathera..... Ke vo volâ atindre la fêre ke vin. (on momin) Adon, vo j'alâdè astâ na modze, chti kou ? ..... in oto,.....

Colin Nekoué, tè pârlè de na modze ? L'é a fêre à Bulo, prin'nyoi! l'onhyo avu mè, bon, Li farè na pitita châyète . Inke to .

Jéni Akutâdè, Médé, l'è pâ prudent, à vothen'âdzo, dè modâ dinche.....

Médé Vouah ! Chin ke ne vè rin, ne richkè rin!!!! E pu, i vu profitâ cherè profîle dèri kou k'oudri à Bulo.....

Jéni Avu totè vothè j'imprudanthè,.....kan vo cheri à ridèvè ou yî l'è bin mè ke mè fudrè vo pilachî....(in vouitin Colin avu intihyon).... l'è pâ hou ke.....

Médé Vouèh ! Te t'impontè po rin. (à Colin) Alin, Colin; imbriyin no. L'é pâ mé djyî j'an, ou tchyè..... è kriye bin ke chu onko adi le mêtè, ou bin ????

Colin (à Jéni, pò l'amadouâ)Duche à on oûrèta, no chin rè prî(châyon

S C E N E X I V

Jéni, cholèta

Jéni Fèrmèré ché pâ vouéro ke ch'in van to drê vè le notéro. Ah! L'è bin dou Colin ! Lè j'arè, lè bî moûbyo; ~~lè~~ lè j'arè. Ma poutra viye ârtse! Mon bî garda-roba ! vo j'iournê vothè bî dzoma !!!!!

S C E N E X V

Jéni, Mèlani

Mèlani A vo, Jéni , (Vouètè ou ryon) Cholèta ???

Jéni (avu na mina d'intètèmin) Te châ bin pâ ?

Mèlani (impontâye) Ma tchye, po l'amour dè Djyu ???

Jéni Figura tè ke ten'onhyo vin dè parti po B ulo..... in oto.... avu Colin !

Mèlani (impontâye) Vè le notéro ..?

Jéni Chôpyé! Chin ché dèmandè pâ.

Mèlani (in tæjin achtâye chu on èckabi). To l'è fotu !..... ..

E men'omo k'ânè tan hou viye j'afère !..... ..

Jéni (Ch'aproûtsè è li di) Marfon tè pâ po rin. Avu l'onhyo, on pou rin dre: ch'apèchoué ke Colin li vou nè pou nè rin forhyf la man, farè djuuchto l'èfè kontréro.

Mèlani (rè keminthè à dzemotâ) Ah! la la !!! Tchyinta fâcha impojenâye ! Ma....kan l'è to doulon chintu k'oudri diche !!!

Jéni Ma, li a onko rin dè fê, chan! Fê adim pâ pyorâ dèvan tchye d'ithre batu. Ma, è le notéro, tchye ke t'a de, ou téléfone ?

Mèlani M'a de ke cheri inke chta vèprâ à chat'ârè ou pye tâ.

Le notéro kontèrè à l'onhyo ke l'è téléfônâ, on bî kou.....

Ah! la la !!! Tchyinta fâcha impijenâye ! (à Jéni) L'è dè dè ta fôta, achebin. portchye mè fère à téléfônâ à chi notéro ?

Jéni Te ché! L'è dè ma fôta, ora à!!! L'è kudjyî bin fère, bon !.
Te vè k'frè le momin.

Mélani (in chè lamintin) Totè lè malatsanthè ! mè ke mè rédzoyivo
tan ! E Fridolin k'âmè tan hou viye j'afère ! (inrèdjya)
Din ti lè ka, l'onhyo porè chubyâ mè j'â! (on momin) Inke la
rèkonyechanthe ! L'è pâ l'afère di moûbyo, m̃ kan m̃mo...
hin ! tchyin toupè ! Inlèvâ in oto , on anhyan dè chi l'âdzo
Tchyinta konhyinthe ! Chin l'è bin dou Colin ! E che l'onhyo
aâvè mûri in route ?????

Jéni (in achoroyin) tchyiche tè vè,..... l'è on oto. Tè garantecho
ke l'è nothè dou j'achtrelôgue.

Mélani Dza ? L'è pâ pochubyo.

Jéni L'an potithre jou le nâ dè boû vè le notéro, tchye k'on in ch

Mélani Chè pîre ! (avu rèjoluchyon) I châbro che: i vu çavi le
fon dou cha.

Jéni (m̃me djyu) Châbra. T'â atan dè drê che tchye Colin.

Mélani (m̃me djyu) No\$\$\$ vèrin onko bin! (tapon à la pouâta)
Intrâdè ! (intrè Jèrikô)

SCENE XVI

Jéni, Mélani, Jèrikô

Jèrikô (in intrin) Bin Meu bondzoua , mèdamè !

Mélani (trompâye in m̃) Ah ???? l'è tchye vo ???

Jéni Bondzoua, Mencheû Jèrikô.

Jèrikô e..... le patron l'è pâ i\$\$ inke ?

Jéni Pâ in chti momin , na.

Jèrikô Raoudzè l'è to pari damâdzo ! L'avé djuuchtamin on boun'afère
à li propojâ.....

Jéni On boun'afère porvo....mè moujo.....

Jèrikô Irè à propoû dè chi garda -roba gruvèrin.....

Mélani Mon pouro vo! vo j'arouvâdè bin trû tâ !!!!!

Jèrikò L'è dza vindu ???

Mélani Pfi tchye chin: bayfi, levrà, trahi'!!!!!!

Jèrikò Vouñ ???? Vo krêdè ke li a rin mé à fère

Jéni Fô onko atindre po vère....

Jèrikò Poré èpè rè pachâ pe tâ, di kou???

Jéni Poutithre....

Jèrikò Pè vè tchyint'âra, kridè vo ? Pè vè lè chif'ârè ????

Jéni Pèr inke ou toua, vouè.

Jèrikò E bin, intindu, i rè pachèri chta vèprâ (in konfidanthe)
Din ti lè ka, vo chédè, che no puyin no j'arandjyf, chu chur
ke l'arè pâ à le règrètâ..... E che vo mè voli bgyf on piti
kou dè man po chin, vo li pèdri rin panyi . Vo j'ari na
galéja komichyon (i ché)

R E D J Y O

CHEKON TAB LO
§§*§*§*§*§*

S C E N E 1

Jéni cholèta

Jéni (in trikotin) Poru ke Médé ôchè pâ jou frê pèr ð lé.....

è k'ôchè pâ trovâ le notéro ! (In lèvin le nâ) Bon! te ché

Mélani ! Ah! chè ke l'è djiyora chif j'ârè :Jèrikò va rè pachâ
d'abôr . Pâ dè richka ke l'oubyichè ! L'è proû maline la mîma!
On bokon trû apr?.....

Sc

S C E N E 11

Jéni, Mélani

Mélani (in intrin) on chin ke l'è chu lè brâjè) A vo, Jéni

Jéni A vo, Mèlani !

Mèlani Akuta ,krèyo ke l'é trovà le bon truc.

Jéni (on bokon inkrédula) A voué ???

Mèlani Por mè, Colin l'a menà l'onhyo to dré vè le notéro po chè fére
à tèchtà chè bî moûbyo. N'in betèré ma man ou fû. Adon te châ
pâ l'idé ke mè vinyè, in akutin Jèrikô ??????

Jéni Tchye ??

Mèlani (in chè dominin) E bin, pu chke hou bî moûbyo chon kan mîmo
fotu, atan n'in rèterî le mé pochubyo. Colin li a pâ mé dè dré
tchyè mè..... bin ke kontréro..... po kotchyè patchyè dè kroûye
taba ke pouèrtè por imojenâ l'è ché, ... è po rakou
chi la ya à l'onhyo- pèchk'adon, chin te le mè chudri pâ de
la tîtha ke lev fâ po chin- è bin i trâvo ke cheri on indinyita
dè vère l'indjyuchtije, la krotsètiche, le krimo rèkompinchâ!!!

Jéni (in kontinuin l'idé) è pu dè tè vère grujâye, à dinche mè
rèkompinchâye dè to chin ke t'â fi po l'onhyo.

Mèlani T'â devenâ to djyuchto chin ke mè moujo. Ah! Jéni , on pou dre
ke t'â le kâ à la bouna pyèthe, tè. E l'è. po chin ke vu ke te
ché rèkompinchâye dza in chti bâ mondo, tè achebin .
Jèrikô no j'a fi na propojichyon, à no le chouin dè l'akchèptâ

Jéni (intrè doû) Te krè ????

Mèlani L'è dè nothon dèvé, dè vèyi i j'intèrè dè l'onhyo, ou tchyè ?
E bin, l'a l'okajyon dè bin vindre chè moûbyo, no le dèvin
fidjyî. Apri to, èthe d'obedjyî dè lè bayî po rin à chi làre
dè Colin kan n'in pou avi on b'pri ?

Jéni (pâ tan chure)..... li a stchyè à dre....

Mèlani (ingadzinta) E pu, li a la komichyon ke Jèrikô no j'a pomè...
cherè la rèkompincha dè ti tè bon chèrvucho. Pèchk'adon, chin,
fè le dre: n'in d'a pâ tan ke faran tç chin ke te fâ po
l'onhyo. panyi pî po lou poûpre parin. Tchyainta pahyinthe!!!!

Jéni O, Médé l'è on to bon'infan.

Mèlani Ma, in atindin, l'è adi na ya d'abnégachyon . Fè dre chin ke
n'in d'è: te t'âjè por li . Achè , mè fâ gayâ pyéji dè tè poui

rèkmpinchâ. L'è tchyè d'jyuchtô, apri to..... Betin li no lè duvè, è, l'afère l'è ou cha. (on momin)L'onhyo ch'in rapêlèrè gayâ dou tèchtèmin ke l'arè fi vouè du midzoua !!!
Jéni Ma è bin, l'è pà de ke ch'in rapèlichè pà. Po chuvin tchyè l'a na mémouâre.....

Mélani Beta onkora ke ché : Ma, chon tèchtèmin, l'è bin libro dè le frèjâ, du tin ke vi.... In vindin hou moûbyo à Jèrikô, lè j'impatsè dè vini à mala fin intrè lè man dè hou brije -fê, i rèpârè on indjyuchtije è no j'achurè à totè duvè, chin le chavè na rèkmpincha ke no j'an gayâ bin aiertâ . Ou tchyè ????

Jéni Oh! mè, ch'irè pà por impatchyî hou bî moûbyo dè vini à mala fin.....

Mélani Adon, te mè bâyè on kou dè man ??? (in vouitin kontre le rèlodzo) Poru ke l'onhyo tariatichè pà trû!!!!Chè ke Jèrikô va d'abôre rè vini (in achoroyin) Ma''' akuta vè...chimbyè k'on intin arouvè on oto. T'i chur ke lè li(in chè lamintin) E l'onhyo ke lè pà rè pri. Mère dè Colin. Chi, che no fâ à ratâ chin!!!!!!!!.....

Jéni T'ètsâda pà la bila po ~~ssiss~~ rin, Mélani ! E che Colin l'a pà pachâ vè le notéro????

Mélani Va pî !

Jéni Ma, à bin, è che l'a pà trovâ ????

Mélani On dzoua dè fêre??? Colin l'a bin karkulâ chon kou, te pou kontâ. Adon te vou pà m'îdjyî ???

Jéni Bin le kontréro, ma mè i moujo dinche : che rin l'è fê, te richkè dè to kompromètre .

Mélani (dèchidâye) Pfe ! li a rin mé à kompromètre nè à chôvâ, le chinto. Ora, che l'onhyo lè vin à Jèrikô, oudron ou mintè vè di dzin ke n'in tindron dou konto.....

Jéni Adon, te châ, amèré^{mî}~~bin~~ lè vère din ton sâlon tchyè....

Mélani Din mon sâlon ? Poutra tè ! L'è bin trû tâ ! Ah! mè bî moûbyo!!! E Fridolin k'amè tan hou viye j'afère !

Jéni Bataye pà, Mélani. In betin onko ke lè j'ôchè tèchtâ à Colin,

Gh Châbrè adi libro dè fréjà chon tèchtèmin, kemin te dejé pyora,
è dè lè tè bay^aà tè, po fourni.

Mélani Te katenè, ma poutra tè !!!!!Te konyè onko pà Colin kemin mè!
Li a tchye on afère a fère, l'è dè choûtà chu l'okajyon ke
Jèrikò no prèjintè.Mè le féjo ; tan pi por tè che te mè v vou
pà fdjyf... (à chi nomin, intron Médé è Colin ke li rānyon
le chohyo è la parola .)

S C E N E 111

Jéni, Mélani, Médé, Colin

Médé E bin , t'inke no rè pri !

Jéni Vo j'i pà fi grantin .

Colin Le tin dè fère le tpua de la fère è d'avalà trè dèci.

Mélani Kemin? li a rin mé dè fère le du midzoua...

Colin L'è djuuchtamin adon ke li a lè mèyou j'okajyon, navè...
Hou ke l'an pà vindu lou martchandi le dèvan mi dzoua,
rabaton chu le pri.

Jéni Chin fà ke vo j'i fi di bonn j'afère don ?????

Colin (jénà)....vouè.... vouè...

Médé Raoudzè.... l'è to pari règrètà ke chi notéro Karret chi
jou lêvi !

Jéni Kemin, vo j'i pachà vè le notéro????

Colin Chtadre ke no pachèvan dèvanha pouarta ... adon...pà veré...
no j'an profità de l'okajyon po li bayîle bondzoua....

L'onhyo l'a vouèrdà tan bon chovin dè chon chènva.....

Mélani (roûtha) E pu, vère on notéro, chin pou rin fère dè mō,
pà veré ? Bin le kontréro !!!

Colin (in verin l'afère chu le rire) Ma adon! L'è pà chin ke fà
à mûri pe vuto !

Mélani Bin yin dè chin! L'è mîmamin on fyè rêmêdo po hou ke krèvom
d'invide dou bin i j'ôtro.

Colin (pekà ou vi) Te le chā pèr èchpèrianthe, ou tchye ?????

Mélani Vous.... pè l'èchpèrianthe ..... i-j'ôtro..... Ma di kou
ch'inkontrè ke le notéro l'è muchi.....

Médé K ke l'a pà chouèyà tota ha dichkuchyon) Tchyè di-tho, Mélani

Mélani (chètsemin) Rin!

S C E N E 1 V

Jéni, Mélani, Médé, Colin, Jèrikô

Jèrikô (in intrin) Bouna né à ti !

Ti A vo, Jèrikô !

Colin (à pà) Mèfya tè dè chi l'oji, Colin ! I dèveno proû chin ke
l'amènè (à Jèrikô, fèrmo) Adf in voûga, Jèrikô ???

Jèrikô Adf in voûga! ma fi vouè.

Médé Adon ?

Jèrikô E bin, vo dèvenâdè achurâ chin ke m'amènè : l'è adi a propoû
dè chi garda -roba è dè h'ärtse.....

Médé (Brontso) Hmmm

Jèrikô Oh! vo chédè, l'è pà l'ichtouâre dè fère on boun'afère, l'è po
le bin dou payf.

Colin Va adf viye revâ ! L'i a grantin k'on tè konyè.

Jèrikô Na ma, i l'è: l'è po le musé national .

Mélani Inke on boun'idé, adon !...

Médé Te mè di le musé national ???

Jèrikô Vouè. O, vo chédè, l'è pà tyèchon dè le vo terf fro po tin : to
chin ke vo dèmando, l'è d'avi le korâdzo dè fère na boun'akchyon
akchyon.... ke cherè bin paya.

Colin ....na boun'akchyon in favâ dè Jèrikô.....

Jèrikô Pà dou to: in favâ dou Musé national.

Colin Va adf avu tè konto à batô .

Jèrikô N'è rin di konto: l'è la pure vretâ.

Médé Ta ta ta!!!! on konyè chin!!!!Te vâ m'in prèjintâ na mokèri...
On garda-roba ke l'è jou à la dona dè ma rire.mère-gran.....

Jèrikô Pà dou to !

Médé Tchyè ???

Jèrikè Ma i djo pà chin.

Médé Kemin te di pà chin ?

Jèrikè I djo ke vo j'in vu pà prèjintà na mokèri, ma ke vo j'in vu bayf on bfi pri.

Médé A vouè ???? vouéro????

Colin Akutadè lo pà, onhyo.

Mèlani L'è bin libro dè le vindre: l'è chyo .

Colin On chovinyi dè famiye .....

Mèlani (routha) Te li tin ???? .....

Colin atan tchyè tè, te pou djyudjyfi.....

Mèlani L'è po chin ke tè fayi tan vère le notéro vouè du midzoua, av
l'onhyo, hin ? Vè adi mfi tini tchyè dè kore, pà veré ???

Colin Che t'frè pà pyèna d'invide mima è dè dzaloji, t'akujéré pà
lè j'ètro....

Jéni (routha) chin kèja chin réjon ?????

Mèlani Chuto pà. On tè konyè! In fait dè dzaloji è d'invide....
te poré n'in pré thà à tota la koumena....

Médé Tchy'èthe chin po de la ronyèchiche , à rè ?????

Mèlani (inrèdjya) L'a proû gran tin ke ha komèdiya dourè(à Médé)
Colin vo pouartè dou taba tchyè por'avi vothè bfi moûbyo.
L'è rintchyè po lè chè fère à tèchtà ke voli tan vo menà
vè le notéro du midzoua.

Colin Dzan'yâja !

Mèlani Adon, portchyè dèkorèdzè-tho l'onhyo dè lè vindre, puchke
l'a na boun'okajyon ?

Colin Pèchke vèyo proû ke t'in krèvè d'invide.

Mèlani Akutadè lo pà, onhyo : 'l'è li ke n'in krèvè d'invide .

Colin Dzan'yâja ! (à Médé) L'è li mima : l'è tchyè po chin ke vo
fà tan dè bfi j'a kotè, dè rètrahyon è dè kompyumin .

Mèlani Dzan'yâ tè mîmo . La prâva, l'è ke chouèto tchyè on afère:
Ke l'onhyo lè vindè, puchke n'in pou avi on bfi pri.

Cheron à nyina pà mî tchyè ou Musé

Médé (Chè lèèè) Chin fà ke, che komprin'nyo bin, vo j'in d'i fan nè l'on nè l'ètro (byochi) E bin va bin! L' aré kru ke vo li tinyà kemin à di chpvinyi dè famiye..... E bin, puchke l'è pà le ka..... puchke vovo j'in chédè pà in dougrà.....
l'è to chimpyo, lè vindri à Jèrikò .

Mélani è Colin (in mime tin) inke ora!!!!!!.. T'à jà!!!!

Médé Bin chur , pèrdjyi: trāvon ke chin l'è di mārè, hou moûbyo dou payi.... Amon mî hou moûbyo dou dzoua d'ora.... di tchyéchè dè chapin bèkouè, pyèkâyè avu dou boû di j'Amèrikè....Chin dourè vint'an, è aprî chin l'è panyi pî mé bon po fère di tchyéchè po li tini di kounele. (on momin) ou yu ke chin.... Vouitidè mè chin(à Jèrikò) è-the di moûbyo, vouè ou na?????

Jèrikò Ah! chin adon, i fè dre chin ke n'in d'è: l'è di moûbyo. L'è bin po chin ke n'in chu amateû po le musé.....

Mélani Li cheron ou mintè pà margalà....

Médé (à Jèrikò)Vouère m'in prèjintè-tho ?

Jèrikò Chî thin fran di doû

Médé Tchyè ???? chî thin fran ??? Te vin foû ou tchyè ? Vāyon djyi kou chin.

Jèrikò Vouè ma, vo chédè, li arè kan mîno to pyin dè rèfèkturè à lou fère. Kemin.... tinidè.... ha balàfra, inke (mothrè la balàfra chu le tèvi dè l'ärtse)

Médé (indinyi) Othà chin ? Cheri on krimo. l'è on kou d'alebārda ke le konto Michèl l'a bayi in chè batin po dèfindre la bala lutsa....

Jèrikò (inkrédulo) kridè pîre .....

Médé L'è dinche !!!!

Jèrikò Pou pà fithre: h'ärtse l'a ou fin pye doû thîn j'an è n'in d'a to lè drè katre thin ke le konto Michèl l'è mouà... Adon !!!!

Médé (indinyi) Te vou portan pà, di kou, prètindre d'aprendre l'ichtouère de la kontà dè Grevîre à mon père-gran. Ma tot'èvi je jou chin de, chin fà ke....

Jèrikè Adon, wo j'in voli vouéro, dè hou doû moûbyo ?

Médé (net) Trè mil è thin thin fran. pâ on chou dè min.

Jèrikè O adon, à n'on paryè pri, inutilo dè patsèyf. A vo rè vèrè .

Médé A vo rè vèrè .

Mélani (à pâ po Jèrikè) Vîye ruchtin, va!!!!!! (Jèrikè i chè)

Colin (à pâ) Enfin ! Fro dè dodjyf !!!!!

S C E N E V

Jéni, Mélani, Médé, Colin

Jéni Vo j'i oyu chi l'arâbyo, hin ? Chî thin fran podi paryè bî Moûbyo ?

Médé Na moKèri, tchye! Atan lè li fyère pè lè potè ! Na na, ào mî lè mè vouèrdâ (in vouitin Clin è Mélani den'è dè rèprouâzo)
li tînvo, mè ou mintè. (i tapon à la pouârta) Intrâdè !
(intrè le notéro Karret)

S C E N E VI

Jéni, Mélani, Médé, Colin, le notéro Karret.

Karret (in intrin) Bouna né à ti ! (Mélani tré na pota dè cha pî dè gran)

Ti B ouna né, Moncheû .

Colin (à pâ)
Choche l'è dou novi! atinhyon !

Jéni (à pâ) Mankâvè rin mé tchye chin !

Karret (in bgyin la man à Médé) Adon, kemin chin vova ?

Médé Gayâ bin, rèmarhyin ! Ma..... l'é pâ l'anâ dè ve konyèthre ...

Karret Alèxis Karret, notéro à Bulo

Colin (in kontinuin) Ley' fe ou major Karret

Médé (in li chè rêtrovin) A vouè, vouè, bougre d'in'methâ ke chu
(on momin) l'é vouèrdâ fayâ bon chevinyi dè vothon chènaya.

Adon, kemin chin va-the ke vo j'i moujâ dè mè vini trovâ???

Karret E bin, l'è vothon téléphone dè vouè du midzoua....(Mèlani fâ na pota!!!

Médé (fro delé èthenâ)Tchye ???? Mon tèlèfone ?????

Karret (Tot'ache èthenâ) Ma vouè...m'an fi la komichyo pyora in rintrin intchye mè, ke vo m'atindâ chta vèprâ pè vè chat'ârè e, t'inke mè.....

Médé (èthenâ) li a na troiperi, pou pâ fithre ôtramin. N'é rin téléfonâ à nyon.

Karret Kriyo pâ ke chi na tromperi:L'an bin rapèlâ ke l'è mè ke l'avé arandjyî vothè j'afère l' an pachâ, è.....

Colin (in rikanin) L'è to pari èchtrodinéro.....

Jéni Ache èchtrodinéro tchye vothon voyâdzo à Bulo, in oto..

Colin (à Mèlani) E-the veré, Mèlani ???

Mèlani (inrèdjya) Tè djiyo rin, mè, à tè.

Colin Damâdzo! Amèré portan bin t'intindre rèpondre, po chti kou..

Médé (furieu) Tchye-the chin po na komèdiya ? I vu chavè à la fin dou konto po nekoué vo mè prindè, vo j'ôtro.....

Karret (to jénâ, in fajin mina dè chè voli èchtyivâ) Echkujâdè mè... ..mè moujo ke li a na tromperi pèr'inke dèjo: m'aron mè... fi la komichyon. Vèyo ke n'é rin à fère inke chta né.....

Médé (avu otoritâ) in le ratinyin)Chobrâdè, notéro. I kemintho à komprindre.

Colin l'a volu mè monâ vèr vo vouè du midzoua , po chè fère à tèchtâ mè bî moubyo ,
chè
è Mèlani vo j'a téléfonâ pèchke lè voli ashebin fère à bayî (in vouitinMèlani è Colin) i l'è ou l'è pâ.... ..

(aboûhyon ti doû la tîtha , chi rèpondre) Ah ! mè volon dèvithi dèvan ke ché mouâ,..... Puyon pâ atindre k'ôcho hyoû le bè????? E pu adon fan à kotô dè lou j'in pâ chavi in dou grâ?????N'in vu fourni on bî kou. Achtâdè vo inke, è èkridè (le notéro ch'achitè è èkri)

Ceci est mon testament (le notéro répété le dêri mo...tes-tament) Je donne ma belle armoire Gruérienne et mon bahut ayant appartenu aux comtes de Gruyères (notéro...Gruyère...

Colin è Mélani (inthimbyo) A mè !

Médé (to trantchyilamin) à ma fidèle srvante Eugénie Grobunye..

Colin è Mélani (inthimbyo) Oh! na adon !!!!!

Médé (kontinuè) à condition qu'à sa mort, elle les lègues.....

Colin è Mélani (inthimbyo) A mè !

Médé (kontinuè) au musée Gruèrien (notéro.... au musée gruèrien)

Inke ora! vu pâ ke rèkeminthichan à lou chamayf à totè lè
jènèrahyon po hou moûbyo.

Colin L'è on indinyitâ!!!!!!..

Mélani On'onte è na vèrgonye! (à Jéni) E bin, t'à bin menâ ton djyu,
tè!

Médé (à Colin è à Mélani) e pu, vo doû, (lêvon ti doû le nâ
tot'èkafoudi) vo lécho/kamin chovini(i vouèton ti doû, fèrmo
intrigâ)stchye ke vè bin chon pèjan d'ouâ..... Gatindon
ti doû pyin d'èchpoâre) l'è_chi rèvi di j'anhyan:
" CHI KE VOU TOT;AVE N'A RIN"..... (rè lêvon le nâ) châyon
in èthindin ti doû on gran pouin kontre Jéni.

R E D J Y Ô

~**

14 d'èvri 1953